

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Trecen. Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

ius auctore Domino reformatis, ut & sollicitudo vestra appareat commendanda, & idem monasterium regularibus proficiat institutis, præfato Abbati districtius inhibentes, ne per laicalem potentiam monachos suos vel Prioratus monasterij lādere qualibet temeritate præsumat, vel eis per se, quominus monasterij iustitiam prosequantur, molestias irrogare. Volumus enim firmiter, & mandamus, ut quæ in eodem monasterio secundum Deum corrigenda vel statuenda duxeritis, faciatis auctoritate nostra, sublato contradictionis vel appellationis obstaculo, per censuram ecclesiasticam inviolabiliter observari. Ad hæc, volentes indemnitati prædicti magistri B. qui negociis monasterij sui accepta licentia à Cap. ad sedem noscitur apost. laborasse, sicut convenit, præcaveri, præsentium vobis auctoritate mandamus, quatenus si quid super Prioratu suo de Azaico, postquam iter arripuit, inveneritis immutatum, auctoritate nostra cessante appellatione in statum debitum reducat. Si verò vobis de illicita juramentorum præstatione constiterit, ea denunciatis auctoritate apost. non tenere. Testes autem &c. usque ad verbum cogatis. Nullis literis obstan. præter assensum partium &c. Quòd si omnes, tu frater Episcopo &c. Datum Laterani pridie Nonas Aprilis.

LAVDEN. EPISCOPO.

Epist. 63.
Vetustas cassationis super electione canon. in Ecclesia Novarien. in iudicio non recipiat.

Cum Iacobus iudex Novarien. apud sedem apost. constitutus id obtinisset à nobis quòd à bonæ memoriæ C. Papa prædecessore nostro nunquam meruerat obtinere, scilicet quòd causa ipsius sub certa forma tuo committeretur examini, sine debito terminanda, receptis literis super causa ipsa ad dilectum filium Iohannem notarium & subdiaconum nostrum accessit, & literas cassationis super electione canonicorum in Eccl. Novarien. facta sibi petiit transcribendas concedi. Postmodum verò ipsis literis eidem notario nostro contra promissionem suam minime restituitis, sine licentia nostra, qui ei nec fuimus in aliquo nec esse volumus onerosi, & dicti notarij conscientia minus honestè recessit. Ne igitur dicto notario nostro, immo nobis in ipso impune se gaudeat illuisse, fraternita-

ti tuæ per apostol. scripta mandamus, quatenus prædictæ cassationis literas nec recipias in iudicio, nec in aliquo sine speciali mandato nostro ipsarum auctoritate procedas. Datum Laterani.

TRECEN. EPISCOPO.

Magnæ devotionis indicium & sincera in Christo tuæ fidei esse credimus argumentum, quòd, ut novissima tua Domino consecrasses, nec fenecturis jam imminentis incommoda, nec discrimina viæ, nec dubia fides & constans inconstantia pelagi terruerunt, quin pro salute animæ tuæ ac libertate Trecen. Eccl. & devotione terræ Nativitatis Domini, Hierosolymitanam provinciam disponeres visitare. Cùm enim Trecen. Ecclesia, sicut ex tua relatione didicimus, contra ecclesiasticam libertatem indebitis gravaretur angustiis & pressuris, nec per alium quàm per H. quondam Campaniæ Comitem, tum in ultramarinis partibus constitutum, afflictionibus ejusdem Ecclesiæ posse crederes de facili subveniri, confusus de liberalitate ipsius, quem, si ad eum accederes, tibi super necessitatibus Eccl. tuæ credebatur humiliter provisorum, præter consilium carorum tuorum ad ipsum proposuisti accedere, ac in signum peregrinationis & devotionem terræ orientalis crucem Dominicam assumpsisti. Licet autem ut non vacuus in conspectu Domini apparereres, sed aliquos tecum manipulos in arcam Domini cum exultatione deferres, sermonem ad populum feceris, ut aliqui tecum assumpto crucis signaculo subirent itineris gravitatem, vix unus inter omnes apparuit qui verbum tuum reciperet & impleveret. Tu verò ut laudabile propositum sine clauderes meliori, viam aggressus, cùm Placentiam pervenisses, super morte ipsius Comitis tristes recepisti rumores. Propter familiam tamen dissimulato mœrore progressus in Thusciam, quosdam familiares tuos obvios habuisti, qui te volebant invitum etiam ab itinere revocare, asserentes iter tuum nec tibi nec ultramarinis partibus expedire, cùm Gallicanis omnibus exinde redeuntibus, terra illa defensiva in Teutonicorum manibus remansisset. Quamvis autem * super morte ipsius Comitis immensam tristitiam conce-

Epist. 69.
Quòd licet ei vocum redimere per alium religioium.
Cap. Magnæ de voto & castit. demptione.

* in Tertio Col. le. audita.

piſſes, & præcipuam intentionem tuam eſſe conſpiceres jam fruſtratam, noluiſſi tamen ſine conſilio apoſtolicæ ſedis, quæ diſponente Domino cuncto- rum fidelium mater eſt & magiſtra, ad propria remeare. Ingreſſus igitur poſt- modum Urbem, & in noſtra præſen- tia conſtitutus, intentionis tuæ propo- ſitam ac ſtatum Trecent. Eccleſiæ no- bis humiliter expreſſiſti, noſtrum & fratrum noſtrorum conſilium cum de- votione requirens. Venerabilis etiam frater noſter Senonen. Archiepiſcopus Metropolitanus tuus ſtatum Trecent. Eccleſiæ, ac diſpendium quod ex ab- ſentia tua incurrere poterat, ſemel & iterum nobis per ſuas literas intimavit. Propter quod diſpoſuimus deliberare cum fratribus noſtris an cum eadem Trecent. Eccleſia miſericordiam facere- mus, te ad gerendam ipſius ſolicitudi- nem remittentes, an, ſicut tenebaris ex voto, te iter arreptum perficere pa- teremur, & utrum horum tam ſaluti- rux quàm terræ orientali potiùs expe- dired. Et quidem tria præcipuè duxi- mus in hoc negotio attendenda; quid liceat, quid deceat, quid expediat: quid liceat ſecundum æquitatem, quid deceat ſecundum honeſtatem, quid ex- pediat ſecundum utilitatem. Sanè non videbatur licitum ut contra votum & tam laudabile proſitutum venires, cum vox clamet prophetica: *Vovete, & reddite Domino Deo veſtro*; ut primum ad conſilium, ſecundum verò ad im- perium referatur. & in evangelio: *Red- dite quæ ſunt Dei, Deo*. Votum enim iſtud non eſt dubium eſſe Dei, cui te obligaveras in vovendo. Sed nec de- cere quomodolibet videbatur, cum ſit ſcriptum in evangelio: *Nemo mittens manum ſuam ad aratrum, & reſpiciens retro, aptus eſt regno Dei*. & in Geneſi uxor Loth, quæ retro reſpexit, in ſa- lis ſtatuam legatur fuiſſe converſa. & in Actibus Apoſtolorum Anania & Sa- phira, qui abierunt retrorſum, ſancto Spiritui mentientes, à conſpectu Apoſto- lorum principis mortui ſcribantur ſuc- ceſſivè delati. Præterea non videbatur aliquatenus expedire, cum ex abſolu- tione tua, ſi fieret, ſcandalum poſſet laicorum mentibus generari, dicen- tium: *Vbi eſt Deus Clericorum?* & hoc exemplo credentium ſe ad voti ob- ſervantiam non teneri, quod viderent

per Eccleſiarum rectores apoſtol. ſedis auctoritate deponi. per quod grave diſpendium terræ orientali contingeret provenire. Quod enim agitur à præla- tis, facilè trahitur à ſubditis ad exem- plum, juxta quod Dominus inquit ad Moylem in Levitico: *Si ſacerdos, qui eſt unctus, peccaverit, facit delinquere po- pulos*. Verùm ætatis jam in te ſeneſcen- tis defectus, & canicies, quæ vix la- bores & dolores ſuos tolerare poterit etiam in quiete, in contrarium allega- bantur. Eccleſiæ Trecent. ſuſpiria, cui vinculo paſtoralis ſolicitudinis eſt alli- gatus, ſine * ipſius aſſenſu votum pere- grinationis emittere forſitan non de- bueras, & dicti Metropolitanus tui, qui nos, ut Trecent. Eccleſiæ miſereremur, ſolicite invitabat, inſtantia, nos in par- tem contrariam non modicum induce- bant. Ipſum etiam votum, quod ex ſui forma ſanctum & honeſtum erat, ex perſona voventis minùs licitum vide- batur: quæ licet pennas habeat, qui- bus ſatagat advolare, ita tamen aſtrictæ ſunt nexibus præſidentis, ut liberum non habeant abſque ipſius permiſſione volatum. Cùm enim juxta ſacrorum ca- nonum inſtituta Clericus abſque Epif- copi ſui licentia peregrinari non de- beat, & Epifcopus non minùs im- motiùs ſedi apoſtolicæ ſit aſtrictus, vi- deri poterat quòd abſque ejus genera- li vel ſpeciali licentia votum peregrina- tionis, qua te tamdiu abſentares, emitte- re non deberes. Minùs etiam votum ipſum terræ orientali videbatur expe- diens, quæ plus pugnatorum ſubſidium quàm clericorum, quos & officium & diſſuetudo reddit imbelles, miniſte- rium in inſtantis articuli neceſſitate re- quirat. Quamvis enim orationibus tuis & aliorum terra illa vehementer indi- geat; quia tamen jam impletum eſt verbum Dei dicentis, *Veniet hora, & nunc eſt, quando neque in monte hoc ne- que in Hieroſolymis adorabitis patrem*. & inſrà: *Spiritus eſt Deus, & eos, qui ado- rant eum, in ſpiritu & veritate oportet ado- rare*. videri poterat quòd non minùs in Eccleſia tua quàm in terra orien- tali proficeres piis orationibus apud Deum in his quæ pro liberatione ipſius juſtè ac humiliter poſtulares. Et uti- nam cum Moyle poſſes in montem af- cendere, ut te manibus extenſis oran- te, Iofue pugnans in ſolitudine Ama-

* f. cujus.

lechitas in ore gladij superaret. Credebatur etiam quod terrae orientali magis accederet, si quod in tuis & tuorum clericorum procuracionibus fueras impensurus, secundum alicujus religiosi arbitrium transferretur in subsidium bellatorum. Cum igitur in lege veteri, in qua non minus praeceptum Domini obligabat quam votum hodie obligat in Ecclesia, primogenita, quae Domino mandabantur offerri, quaedam redderentur Domino, ut primogenita Levitarum, quaedam redimerentur, ut aliarum tribuum, quaedam commutarentur in aliud, sicut primogenitum asini, quod ove commutabatur; ex hoc attendentes quod votum etiam commutari possit in opus aliud pietatis, praesertim cum bonae memoriae Alexand. Papa praedecessor noster votum peregrinationis etiam redimi posse vel in aliud commutari responderit requisitus; non curantes quid os iniqua loquentium loquatur, dum tamen non recedamus a tramite veritatis, cum secundum Apostolum gloria nostra sit testimonium conscientiae nostrae, & scandalum non curantes, praesertim quia non in tenebris sed in luce procedimus; de illius auctoritate securi qui cum audisset a discipulis, *Nonne scis quia Pharisaei audito hoc verbo scandalizati sunt?* respondit: *Sinite illos. caci sunt & duces caecorum.* & juxta Apostolum: *Si hominibus placeam, Christi servus non essem.* tibi pro te & sex famulis tuis de communi fratre nostrorum & tam Archiepiscoporum quam Episcoporum & aliorum prudentium consilio, quos per Dei misericordiam multos nobiscum praesentes habuimus, licentiam concedimus votum peregrinationis taliter commutare, ut omnes expensas, quas fueras in eundo, morando, & redeundo facturus, alicui religioso committas in necessarios usus terrae illius sine diminutione qualibet transferendas. Sic enim & orientali provincia, quae plus tuis quam te in articulo necessitatis instantis indiget, tua subventionem proficies, & Trecent. Ecclesiae tua praesentia & regimine utilius providebis; ac per hoc animae tuae salubrius consuletur. Laborem etiam laboribus recompenses, sollicitius instando vigiliis, devotius vacans orationibus, & jejuniis fortius te

exercens, ac super grege tuo vigilans sollicitudine pastorali. Ad hanc autem indulgentiam tibi de benignitate sedis apostolicae faciendam id etiam specialiter nos induxit, quod iter tuum jam non videbatur ultramarinae provinciae fructuosum, a qua ferè omnes Gallici remearant. Et cum pro salute animae tuae ac libertate Trecent. Ecclesiae per dictum Comitem assequenda praecipue votum peregrinationis emiseras, eo sublato de medio, quia cessaverunt causa, facilius cessare potuit & effectus. Nulli ergo &c. Datum Laterani Idibus Martij.

LEODIENSI EPISCOPO,
Abbati * de Bron. & Praeposito
Trajectensi.

* f. S. TRADON.

Cum irreprehensibilem deceat esse Pontificem, & is, cui animarum cura committitur, tanquam lucerna super candelabrum, doctrina & exemplo omnibus debeat elucere; quoties ad apostolatus nostri notitiam de fratribus coepiscopis nostris aliqua perferuntur quae modestiam non sapiant pastorem, & famam boni nominis labefaciant quomodolibet vel denigrent, dolemus admodum, & turbamur, & ad ea diligentius indaganda, & animadversione debita corrigenda, apostolica sollicitudinis intendimus apponere medicinam. Sanè cum de venerabili fratre nostro Treveren. Archiepiscopo dilectus filius major Treveren. Decanus ad apostolicam accedens praesentiam, multa quae a maturitate noscuntur pontificalis officij aliena felicitis recordationis Celestino Papae praedecessori nostro & aliis fratribus suggestisset, licet per eundem praedecessorem nostrum ipse Archiepiscopus vocatus fuerit & citatus, ut ad Romanam Ecclesiam de objectis accederet responsurus, venire tamen distulit & neglexit, nec sufficientes curavit dirigere responsales; cum etiam ipse Archiepiscopus praedictum Decanum ad Romanam Ecclesiam appellaverit, & ab eo fuerit appellatus, & ab utroque appellationis prosequenda terminus constitutus. Quia vero sapiedictus Decanus in expectando apud nos moram fecisse dignoscitur longiorem, & pro sua & Ecclesiae Treveren. consequenda diutius justitia laborasse; ne videremur clausis oculis praeterire, & sic

Epist. 70.
Ve inquitiam
contra Archiepiscopum Treveren. super
objectis criminibus: & si culpabilis erit, suspendant.

Cap. 1. de voto
& voti redempt.

Epist. 71
Ve inquitiam
Legatione
decurati
omnes po
lunt, ca
per dicitur